

si, da še ni prepozno in da ju izvoli I. razred. Ali tudi tukaj sta skozi padla. Zdaj bo mir v naši občini, kajti ta dva možaka sta mnogo sovraštva napravila. Z Bogom, Genus in dacar Podmenik!

V Bukovcih pri sv. Marku niže Ptuja. Dragi nam čitatelji, dolgo časa že sem vam hotel omeniti o našem gasilnem društvu, katero smo že leta in leta ustanovljali. Vendar se je enkrat naša želja izpolnila. Trudili so se naši napredni možje, katerim izrekamo vso zahvalo. Pa tudi občina je dala sezidati krasno hišico za našo novo brizgalno z imenom „Kernreutter“ iz Dunaja, katera tira na dve strani vodo. Dne 10. decembra m. l. smo dobili našo krasno brizgalno iz Dunaja. Z 28 društveniki smo se pripeljali na Ptuj in prišli so jo tudi g. Steudte kot hauptman ptujskih gasilcev ogledati. Potem so nam lepe nauke in nasvete dajali, za kar jim izrekamo prisrčno zahvalo. Potem se je začel naš spreved pomikati iz mesta Ptuja in z velikim veseljem smo se bližali naši farni meji, kjer nas je čakalo veliko ljudi in pa tudi naša markovska godba, katera nam je veselo zasvirala „Cesarsko pesen“ in pa tudi več lepih komadov. Potem smo se skupno pomikali proti brizgalni hišici, kjer so nas sprejeli z veliko strelji; pa tudi z velikim veseljem je pričakovalo nad 500 ljudi, kateri so si želeli ogledati to krasno spremstvo. Nagovor sta imela naš g. hauptman M. Korenjak in kmet J. Cvetko, ki sta govorila o strašnem ognju, kateri je razsajal v letu 1893 in še dvakrat zaporedoma pozneje. Izrekamo jima lepo zahvalo. Nato se je spreved podal v gostilno F. Strelec in pričela se je vesela zabava do 10. ure. Nato je 28 društvenikov z večimi ljudi in z godbo spremilo g. hauptmana na njegov dom in se pri njem zabavala do 2. ure. Bog...daj, da bi nova brizgalna z vrliimi gasilci delovala v zmislu gesla: „Gott zur Ehr“, dem Nächsten zur Wehr!“

Iz Kozjanskega okraja. Ni še dolgo, kar smo čitali, da je Kozjanski dekan g. Tomažič splezal po lestevici omejenosti in ljudske neumnosti do raznih častnih mest, katere ne dičijo prevrženih duhovski stan. Katera častna mesta monsignore Tomažič zavzema, ne bomo tukaj naštevati, saj so itak vsem znana. Pogovorili se bomo danes le z mestom načelnika okrajnega zastopa v Kozjem. Povejte nam vendar, monsignore Tomažič, kaj ste v celih 14 letih kot načelnik okrajnega zastopa, za katero mesto se z vsemi močmi bojujete, za kmeta storili? Odgovor je celo lahek, da čisto nič koristnega, pač pa veliko slabega. Okrajne ceste v gornem delu kozjanskega okraja že dve leti niste dali posipati (šodirati). Od okrajnih daril za pridne živinorejce v času Vašega načelovanja ni sluha, ravno tako ni sluha, da bi katera občina v gornem delu okraja dobila najmanjšo podporo za popraviljanje občinskih cest. Okrajni cestarji se pritožujejo, da jim ni več za živeti. Zakaj torej zvišanje okrajnih doklad pri manjših izdatkih? O tej stvari bomo govorili še pri višjih oblastih! Spominjamo se še načelnikov pred Vam, kateri so vse naštetje dolžnosti natančno izpolnjevali, in še kmetom kaj drugega koristnega storili, pa z manjšim okraj. dokladam, kakor so sedaj. Ja monsignore Tomažič, tako ne bo šlo dolgo in tudi ne sme iti. S tem da gramozne kupe v spodnjem delu okraja merite, s tem še ni vse storjeno. Tudi v gornem delu okraja so davkoplačilci, tudi ti plačujejo okrajne doklade, zakaj bi se pa za dobre okrajne ceste ne poskrbelo? Ali pa jih od plačila okrajnih doklad oprostilo! Zadnjo sicer ni mogoče, pa Vi, ki ste tako brihtna glavica, bi mogoče tudi to iztuhali. Ako ne razumete načelovanja okraja zakaj silite na to mesto? Zakaj ne ostanete pri svojem kopitu? Vi kot duhovnik, dekan, imate menda ja kakšni drugi posel v svojem prevrženem stanu, kakor gramozne kupe meriti, ako pa nimate drugega, zakaj Vas plačuje država? Sramota za duhovnika! Kristus kot ustanovitelj krščanstva je v prvi vrsti naglašal: Moje kraljestvo ni od tega sveta. Rekel je svojim apostolom: „Idite po celem svetu, učite vse ljudi“ itd. Ni pa nikdar rekel: Idite in merite gramozne kupe, zavzemajte iz častilakomnosti razna častna mesta in izrabljajte ljudstvo! Ne tega Vam Kristus ni naročil! Zato pa ponavljamo: Sramota za duhovnika! Kjerkoli so duhovniki

vodili kako podjetje, prišlo je do zločina in poloma. Taki ljudi v prvi vrsti niso zmožni za drugi zaradi sebičnosti tudi ne sposobni za namanjše gospodarstvo s tujim denarjem. Oni nimajo namena, kmetu pomagati, marveč kmeta napraviti gospodarsko odvisnega, ga privezati, to je njihov cilj. Poglejmo polom na Koroškem, propad tolikih konzumov, propad slovensko-prvaške zadruge v Ljubljani itd. Kje sta sedaj monsignore Weiss in monsignore Kayser, katera sta zakrivila ogromni propad na Koroškem? Prvi je pobegnil, drugi je v ječi. Ali Vam kaj brzjavita, g. načelnik Tomažič? Kmetje v Kozjanskem okraju! Pozor, dokler je še čas. Toliko za sedaj — pa na svidenje.

Sv. Lovrenc slov. gor. Tukaj imamo res čudnega župnika; kadar iz prižnice ne terja, tedaj pa ugovarja enega ali drugega, večkrat celo po imenu, ker ne pripozna, da je prižnica sveto mesto za oznanjati božje besede. Kadar se ta gospod ne joče, tedaj pa ugovarja, in terja in govori o samih Marijinih družbah, to pa le zaradi svoje koristi. Naj še spregovorim nekaj besed dalje. Ker sem siromak in si ne morem kupiti tako drage klopi v cerkvi, zato moram stati na svojih berlavih nogah; tako se mi je zgodilo 6. t. m. na dan sv. treh kraljev pri rani sv. maši. Med pridigo se je jokaj, po pridigi pa je začel govoriti v svoji jezi o rajni Johani Šoštarici še celo je rekel po domače Grehova v Rotmani, občina Klaponci. Bila je ledična. V Marijini družbi žali Bog pri nas v sv. Lovrencu porodi veliko deklet nezakonske otroke. In tako se je zgodilo tudi tej Johani Šoštarici; a ker ni bila družbenica zato je imel ta župnik tako jezo na njo, da jo je poimenoval iz prižnice napadal, še celo ko je bila na mrtvaškem odru, in tudi njenega fanta ki je mislil z njo stopiti v zakon. Rajna je bila sama posestnica, ali nemila smrt jo je zadela v tem porodu; ker ni napravila svoje poslednje volje ali testamenta, ji ta župnik ni pustil zvoniti; rekel je da to cambriljanje ne pomaga mrtvim nič. Če se pa pripelje kakšni črni gospod, tistemu pa zvonijo tako, kakor da bi si on sam kupil zvonove, čeprav ni dal vinarja zanje. Ker ni dobil pred plačila, ni hotel iti na pokopališče, tedaj je nagnal g. kaplana trugo blagosloviti; mislim tudi da je bil hud na tiste ljudi, kateri so jo spremljali k večnem počitku. Ta župnik si misli, da on ne bode umrl; zato nabira velike svote denarja, na prižnici pa govori, česa potrebuješ na tem svetu, daruj, olepšaj cerkev, siromak ta črni pa še ni ničesar daroval cerkvi, on samo vleče v bogate posojilnice in mara samo za bogataše velikaše in plemenitaše, siromaka pa še z dobrim očesom ne pogleda. On ne pozna zgodovine cesarja Jožefa II. kako je stopil sam za trugo siromaka in je rekel: ta mora biti ubožec, in jo je spremljal na pokopališče z odkrito glavo. Tako tudi mislim, da bi lepo bilo, če bi on tako storil, potem bi mu tudi drugi ljudje bolj verovali. Zakaj vera peša? Dragi bralce, dobro prečitaj in si premisli! Je to ravnanje Kristusovo? Povemo ti dobro in si zapomni, župnik, če ne bodeš miroval, bomo ti drugi drugače začrnil, kaj se je godilo pred mnogimi leti, ko si bil kaplanček tukaj...

Razburjeno ljudstvo.

Schicht Stearin-sveče LEDA

najfinejša vseh mark! Apartni, elegantni zavoj!

Ne tečejo!

Ne kadijo!

Ne dišijo!

Ne delajo saj!

Gorijo s svetlim, mirnim plamenom.

872

Boj za Kočevje.

(Izvirni dopis.)

Že od nekdanj stanuje na t. zv. kočevskem jezikovnem otoku miroljubno kočevsko ljudstvo, ki se peča s kmetijstvom in trgovstvom. To ljudstvo je nemško in vendar je živelo vedno v najlepšem razmerju s slovenskimi Kranjci. V bližini mesta, v Lienfeldu in Grafenfeldu so se naselili Slovenci, ali tudi to ni dobrega razmerja med obema narodoma motilo.

Ali kar nakrat je prišel v Kočevje prvaško-

zagriženi kaplan-hujskač Kopitar, ki je pričel takoj sovraštvo razširjati. Mesto krščanske ljubezni učil je boj proti nemškemu domačinom. Kako je ta blagoslovljeni hujskač nastopal, to presega že vse meje. Prepovedal je otrokom nemško moliti in rekel, da nemških molitev na noben način ne bode trpel. Otrokom nemške sirotišnice je prepovedal na nemška vprašanja odgovoriti in se nemških molitev udeležiti. Ustanovil je potem neko „društvo“ in je v hiši nekoga Rusa vsako nedeljo hujskal in ščuval. Razširjal je prvaške letake polne sovraštva, v katerih se je v nasilje hujskalo. Kmalu so se pokazale posledice: slovenski otroci so pričeli nemške napadati, slov. fantalini so napadali nemške posestnike ob belem dnevu, ponoči se je mir kalilo in izzivalo. Vkljub temu so ostali domačini mirni. Ali na Novoletu zavpil je Kopitar raz prižnice: „Bog daj naši fari mir in več pameti in manj šnopsa!“ Ta nesramna žalitev smrkolina v duhovski suknji je ljudstvo hudo razburila. Pritožili so se pri cerkveni oblasti, ki pa ni hotela ničesar proti izzivaču storiti. Domači dehant g. Erker je sam povedal, da je že vse proti Kopitarju poskusil, da pa ni mogel ničesar doseči. Ljudstvo se je moralo vsled tega samo pomagati in je demonstriralo. Zgodilo se fantu ni ničesar in prvaški listi v tem oziru grdo lažejo. Posledica je bila, da je oblast — poslala žandarje, ki naj bi varovali hujskajočega farja. To je pravica! Mesto Kočevje je kakor v obsednem stanju. Povsod bajonet! To pa samo zaradi tega, ker dobro katoliško ljudstvo ne pusti cerkve zlorabljati v politične namene!

To je zopet novi dokaz, kako zamore en sam duhovniški mladenič mirno faro razburiti in nahujskati. Po klerikalnih listih napadajo zdaj vso prebivalstvo, oblast, ja celo duhovnika dehanta Erkerja, ki noče sodelovati v tej hujskariji. Ljudstvo je pričelo vsled tega groziti, da bode iz katoliške cerkve izstopilo. To je šele pomagalo in škof je kaplana Kopitarja iz Kočevja prestavil.

Za sedaj je torej temu boju konec! Ali koliko časa? Dokler ne pride zopet kakšni „duhovnik“, kateremu je politika več nego Božja beseda... Skozi stoletja so živeli nemški Kočevjarji s slovenskimi sosedi v prijateljskem razmerju. In tako prijateljsko razmerje je zlasti v gospodarskem oziru potrebno. Pri temu naj ostane!

Domačini! Bodite potem Nemci ali Slovenci, ene resnice ne smete pozabiti: zboljšanje gospodarskega položaja je v skupnem delu mogoče! Tisti, ki vas hujskajo v narodnjaške boje, tisti vas hočejo poneumiti in izkoriščati. Kmetje, otesite se klerikalno-prvaškega jarma!

Novice.

Kranjcem!

Na Kranjskem pričel se je „Štajerc“ prav lepo razširjati, zlasti odkar je prvaška politika na vsakem polju doživela tako velikanske polome. Zlasti naša zadnja številka, ki je prinesla zanimivi „Glas iz Kranjskega“, bila je z velikim veseljem sprejeta. To pa „narodno“ časopisje sila jezi. Ti „narodni“ voditelji, ki so za „blagor naroda“ postali bogati in živijo od izsesavanja slovenskega ljudstva, se pač resnice bojijo. V svoji jezi so pričeli proti „Štajercu“ kar divjati in v tem postajajo tudi smešni. Tako piše ljubljanski „Slovenski narod“: — „Ali je to dovoljeno? — Iz več krajev dobivamo poročila, da se je na tisoče izvodov ptujkega „Štajerca“ vrglo med ljudstvo... Vprašamo državno oblast, kako more trpeti kaj takega? Posledice se baje že kažejo“ itd. Oj ti naivni „Slov. Narod“! Seveda je to dovoljeno! Ali naj morda ljubljanske škrice in posojilničarje za dovoljenje prosimo, kje in kdaj naj svoj list razširjamo? Državno oblast to prav nič ne briga in „narodni“ voditelji v Ljubljani se lahko na glavo postavijo — mi se zato ne zmenimo. Veseli nas, da „Slov. Narod“ sam priznava, da se že posledice „Štajercevega“ delovanja kažejo. Te posledice pač ne morejo biti druge, nego da bode kranjsko